

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE
J E S E N I C E

JESENICE, 19. aprila 1963

Številka 16/V.

Ali ne bi ponekod uvedli samokontrolo izdelkov?

Domači, predvsem pa inozemski trg, zahtevata vedno boljše kakovost naših izdelkov. Zato odgovornost ne moremo vedno in povsod valiti samo na nekatere posameznike, ki izključno odgovarjajo — kot so kvalitetni kontrolorji itd. Mislim, da bi bilo treba za nadaljnji dvig kakovosti izdelkov preiti na širšo osnovo te odgovornosti in pritegniti k sodelovanju same proizvodnje. Le-te pa bi vključili v pravilnik o nagrajevanju. To so z uspehom v nekaterih gospodarskih organizacijah že uvedli kot npr. v »Iskri« v Kranju. S tem bi dosegli, da bi tudi delavca — proizvajalca vključevali v splošno prizadevanje za izboljšanje kvalitete izdelkov. Skrajšali bi čas reagiranja pri pojavu slabe kvalitete, povečali možnost odkrivanja vzrokov slabi kvaliteti in povečali zmogljivost kontrole z ozirom na sedanje število zaposlenih, oziroma znižali potrebno število kontrolorjev, ki bi jih zaposlili na drugih odgovornih mestih v operativni. Izboljšali bi tudi organizacijsko in tehnološko disciplino v obratih ter vzpodbujali izobraževanje in strokoven dvig proizvajalcev. Seveda bi sistem samokontrole zahteval tudi pogoje: da delavec obvlada meritve in kvalitetno sortiranje izdelkov in da to in druga znanja pridobi na tečaju, ki bi ga v ta namen morali izvesti.

**Volivci!
Vsi na zборе
volivcev!**

Status samokontrolorja pa naj bi lahko pridobil vsak delavec, ki dela po normi in je zaposlen na delovnem mestu, za katerega je služba tehnične kontrole kvalitete mnenja, da je sposoben delati po tem sistemu. V železarni menimo, da bi bil tak sistem samokontrole naših izdelkov uspešnejši od dosedanjega tudi z ozirom na specifičnost naše proizvodnje, ker lahko edino proizvajalec pravočasno ukrepa ob slabi kvaliteti ter prepreči škodo. Seveda pa bi morali v ta namen izdelati tudi poseben pravilnik o delu samokontrolorjev in njih nagrajevanju.

Rok Globočnik

35. seja upravnega odbora

Upravni odbor podjetja je 10. aprila na 35. seji razpravljal o izpolnjevanju proizvodnega načrta v marcu, potrdil operativni načrt za april in reševal tekoča vprašanja.

V zvezi z razpravo o izpolnjevanju proizvodnega načrta je UO ugotovil, da je v nekaterih proizvodnih obratih stanje zaradi pomanjkanja delavcev zelo kritično. Prav zato je zadolžil upravo podjetja, da to stanje temeljito prouči in priporoči pomožnim obratom, da začasno posodijo delavce v proizvodne obrate. V tistih obratih, kjer so stroji zaradi pomanjkanja delavcev neizkoriščeni, predlaga UO, da bi honorarno zaposlili naše upokojene KV in VK sodelavce, seveda če so pripravljeni delati na teh strojih. To je vsekakor pomemben in koristen predlog UO, ki bo pripomogel le prehodni rešitvi težkega položaja zaradi pomanjkanja delavcev, seveda če bo tudi razumevanje pri tistih, ki položaj lahko rešijo.

UO je razpravljal tudi o:

— reorganizaciji vzdrževanja, vprašanju premiranja in norm, ki je v železarni že precej časa nerešeno. UO je sklenil, da je treba ta vprašanja rešiti in zadolžil odgovorne, da tako reorganizacijo vzdrževanja kot vprašanje premiranja in norm predložijo na prvi prihodnji seji UO.

— poročilu uredniškega odbora tednika »Železar« o tisku, vsebini, dopisovanju, stroških in predračunu za tekoče leto. UO se je s poročilom strinjal in tudi potrdil predračun stroškov, ki ne presegajo lanskoletnih.

— EE javornik I je dostavila UO problematiko zastojev, ki so jih v tem obratu imeli predvsem zaradi hude

zime in pomanjkanja vode ter analizo zaradi tega nedoseženih osebnih dohodkov. Ta EE je predlagala UO, da jim za nedosežene osebne dohodke podjetje nudi dotacijo. Ker pa to vprašanje ni osamljeno in ne zadeva samo EE javornik I, je UO sklenil, da je treba podobno objektivno analizo napraviti za celo prvo četrtletje in za celotno železarno. Na podlagi te analize bo potem UO poiskal možno rešitev in jo predložil CDS.

— Tudi udeleženci seminarja za namestnike delovodij v valjarnah so zaprosili UO za delno kritje stroškov ekskurzije v železarni VOEST in BÖHLER v Avstriji, kjer ima

jo podobne naprave v valjarnah, kakršne bomo imeli po rekonstrukciji pri nas. Tudi to željo je UO razumel in uvidel potrebo ter korist in se zato z ekskurzijo načelno strinjal. Ker so predvideni stroški te ekskurzije zelo visoki, je UO sklepanje o višini prispevka železarne odložil do takrat, ko bo popolnoma znano stanje s skladi za leto 1963.

— Zaradi različnega tolmačenja sklepov CDS glede dvojnega regresa za tiste naše sodelavce, ki se vozijo iz gornjesavske doline, delajo pa na Javorniku, je UO sklenil, da se sodelavcem, ki se vozijo s Hrušice na Javornik prizna regres za avtobus s tem, da sami plačajo 1200 dinarjev enako kot sodelavci, ki se vozijo s Planine oziroma Plavža na Javornik.

Izdelovanje žlindraste opeke v letu 1963

Ne glede na izredno dolgo letošnje zimsko obdobje je obrat za izdelavo žlindraste opeke začel obratovati 12 dni prej kot lani, kar bo vsekakor ugodno vplivalo na povečanje proizvodnje.

Delo bo nekaj časa zaradi slabega sušenja potekalo na eno izmeno, česar lani ni bilo.

Dosedanja naročila kažejo tudi v letošnjem letu na izredno zanimanje članov kolektiva in tudi drugih za nakup žlindraste opeke, ki postaja vedno važnejše gradivo tudi pri nas.

V letošnjem letu je predvidena izdelava 150.000 kom. poz. 0, dim. 400 x 200 x 250 milimetrov in 190.000 koma-

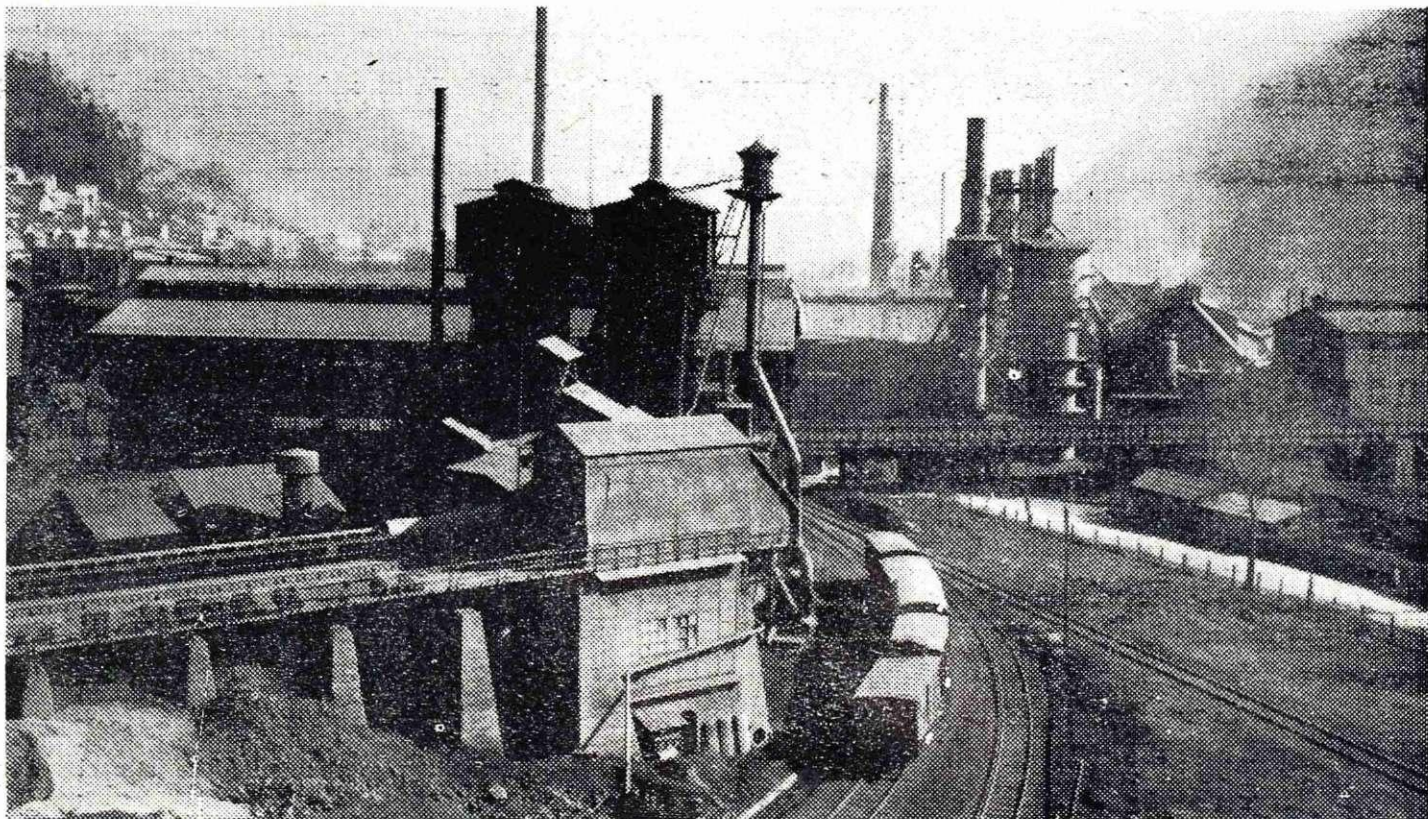
dov poz. 6, dim. 250 x 123 x 65 milimetrov.

Za izdelavo te količine je predvidena poraba okrog 4.000.000 ton visokopečne žlindre, okrog 500 ton cementa in 500 ton vode.

Kljub temu, da je imel kolektiv visokih peči pri odbiranju kvalitetnejše žlindre z nasipno težo nad 800 kg dokajšnje težave, je odpremljal žlindro, uporabno za izdelavo.

Prodajna cena ne bo spremenjena, saj bodo ostali izdelavni stroški in osebni dohodki nespremenjeni.

Delovnemu kolektivu želimo pri izdelovanju žlindraste opeke kar največ proizvodnih uspehov!

Danes bodo v naši železarni zbori volivcev, na katerih bodo volivci — proizvajalci potrdili predlog 16 kandidatov za člane zbora delovnih organizacij bodoče občinske skupščine. Ti bodo izvoljeni 24. maja, ko bodo volitve v zbor delovnih organizacij v posameznih gospodarskih organizacijah ter ustanovah

V korak z martinariji

V petek 12. aprila je bila redna seja DS EE transport. Razpravljali smo o uspehih v marcu, o izpolnjevanju načrta v posameznih oddelkih, osebnih dohodkih, stroških vzdrževanja, dovozih, stojninah, nabavi novih dvigal, neizdatih itd. Predvsem pa smo razpravljali o pripravah za skladno sodelovanje z jeklarji.

Člani DSEE so se podrobno seznanili z novim načinom dela v martinariji. S povečanjem proizvodnje v martinarni bodo tudi obveznosti kolektiva transporta mnogo večje. Predvsem bomo morali dobro sodelovati pri pripravi vložka — starega železa s pravočasnim oskrbovanjem skladišč pod žerjavi. V primeru okvare žerjavov bomo morali pripravljati vložek na haldi z motornimi dvigali.

Da bomo zmogli te naloge, bomo morali posvetiti strojnemu parku več pozornosti kot doslej. V ta namen smo izvedli tudi seminar za strojno osebje in ga seznanili s programom martinarne. Poudarjeno je bilo, da je po-

10 delavcev na obstoječi stališč. Nov sistem organizacije dela v martinarni bo zahteval veliko preciznost v razporedu in disciplini. Tako bomo lahko v primeru pomanjkanja delavcev v martinarni v vsakem času izpopolnili vrzeli z našimi delavci.

Med drugim so člani DSEE transport sprejeli tudi naslednji sklep: DS EE transporta se pridružuje kolektivu martinarne z vsemi razpoložljivimi sredstvi za dose-

go njihovega programa. Obratovodstvo transporta se zadržuje, da bo izvedlo vse potrebne organizacijske priprave in nadaljnjo brezplačno obratovanje.

Ob koncu seje smo govorili tudi o tem, kako bi uvedli četrto izmeno in 42-urni delavnik. Sklenjeno je bilo, da se zaradi velikega števila nadur pri operativnih na tehtnicah, zaradi odsotnosti in neprekinjenega obratovanja, takoj uvede četrta izmena. Glede uvedbe 42-urnega delavnika bo problem zaradi različnih sektorjev — oddelkov nekoliko težji, ker bo zahteval nekaj dodatnih delavcev.

Niko Bernard

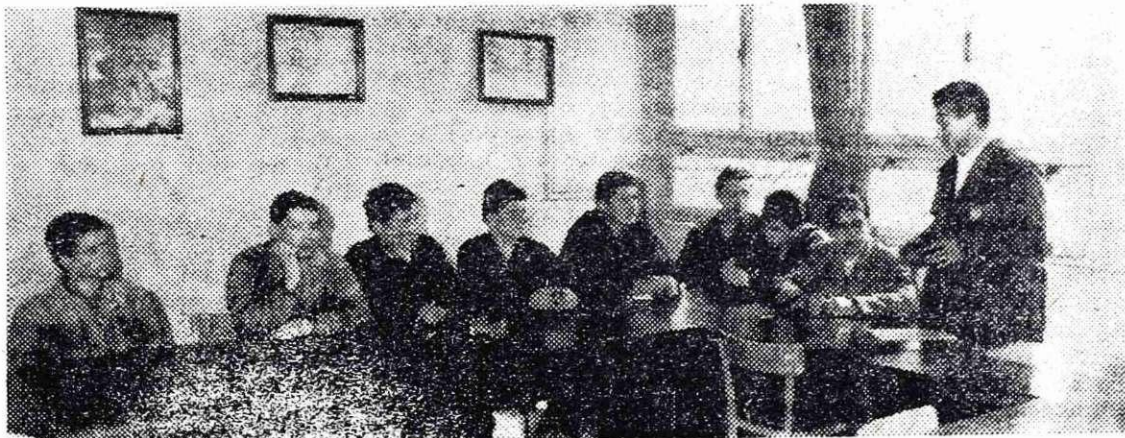
Iz valjarne tanke pločevine

Kakor v nekaterih drugih obratih, tako tudi v valjarni 1300 ugotavljajo, da imajo še tako imenovane notranje rezerve, kar pomeni, da na nekaterih delovnih mestih zaposleni delavci še vedno niso polno in pravilno zaposleni ves delovni čas. O tem bodo podrobneje razpravljali v bližnji prihodnosti in vabijo celoten kolektiv, da se te razprave udeleži in s koristnimi predlogi pomaga k uspešni rešitvi tega problema.

Verjetno bodo razpravljali tudi o kvalitetni izdelavi tanke pločevine, kajti v zadnjem času so morali večjo količino pločevine, ki je bila namenjena za izvoz, izločiti in jo bodo uporabili za domače potrebe. Pločevino so morali izločiti zaradi tega, ker je bila slabo valjana in ni imela odgovarjajoče teže, kakršne zahtevajo naročniki.

Kaže, da imajo nekateri ljudje v obratu še vedno te-

žave s pravilnim pisanjem evidence o proizvodnji. Včasih se zgodi, da je vpisana večja proizvodnja od dejanske, verjetno zato, da bi bile norme večje. V bodoče bodo takšne preslopke strogo kaznovali.

Zaključnim izpitom tečaja za mladoletne sodelavce v hladni valjarni in žičarni je prisostvoval tudi obratovodja inž. Franc Vičar

Uspešen seminar

Pred kratkim so v hladni valjarni in žičarni zaključili trimesečni tečaj za mladoletne sodelavce v tem obratu. Osem tečajnikov, štirje iz hladne valjarne in štirje iz žičarne, je štirikrat tedensko po tri ure poslušalo predavanja iz matematike, splošne tehnologije, tehnologije hladne predelave in še nekaterih znanj, ki so jim jih posredovali predavatelji inž. Leon Mesarič, inž. Roman Rižmarič in Vlado Stenovec.

Program tega tečaja, ki je šeno naučijo upravljati le en obsegal teoretičen in praktičen del, so pripravili v sodelovanju z oddelkom za izobraževanje odraslih pri ŽIC in sicer za teoretični del obratovodstvo, za praktičnega pa inštruktorja prakse tovariša Šporn in Azimovič.

Na zaključnem izpitu so pokazali udeleženci tečaja zadovoljivo tako teoretično kot praktično znanje in že delajo samostojno na nekaterih strojih. Vsak od njih obvlada približno tri vrste strojev.

V hladni valjarni in žičarni pa ne vzgajajo samo mladoletnikov, ampak tudi starejših novih delavcev, saj se jih letno izmenja preko sto. Žal teh novih delavcev ne morejo vzgajati oziroma poučevati na enak način kot mladoletnike, ker jim stalno primanjkuje delavcev in so zato prisiljeni, da jih pospe-

šeno naučijo upravljati le en stroj. Res je, to je izhod iz kritičnega položaja zaradi pomanjkanja delavcev, vprašanje pa je, če je to najbolj rentabilna rešitev. Ali ni morda prav v tem tudi eden izmed vzrokov, da delavci zapuščajo ta obrat, ali ni morda to področje, za katerega je že skrajni čas, da ga začnemo temeljito obdelovati v vsej železarni?

Tako so v hladni valjarni in žičarni spet zaključili del izobraževalnega programa za naše mladoletne sodelavce, ki so pokazali, čeprav ne prav vsi, mnogo dobre volje in zanimanja za praktični in teoretični pouk. S tem pa ne vzgajajo samo dobrih strokovnih delavcev, ampak ima to izobraževanje tudi velik pomen pri vzgoji teh mladoletnikov v ljudi, ki bodo dostojni in koristni člani naše socialistične družbe.

trebna še večja strokovnost posameznika in da nihče ne more upravljati stroja ali naprave, ki je dovolj ne pozna.

Člani DSEE so se strinjali s predlogom obratovodje martinarne, da bo transport za čas dveh mesecev sprejel

V petek, 29. marca, je bilo IV. redno zasedanje skupščine Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev za območje Jesenic in Radovljice. Skupščina je obravnavala vrsto važnih vprašanj, pomembnih ne le za zavarovance, temveč tudi za delovne organizacije.

V prvem delu zasedanja so razpravljali o poslovnem poročilu bivšega Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj za leto 1962, ki je bilo v celoti sprejeto in s tem potrjen tudi zaklj. račun za l. 1962 tega zavoda, ki je zaključil svoje poslovanje s primanjkljajem 40.597.132 dinarjev. Sklenili so, naj se primanjkljaj krije iz sredstev rezervnega sklada bivšega Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj. Ostala sredstva rezervnega sklada bivšega Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v višini 292.378.814 dinarjev so razdelili med oba komunalna zavoda po številu zavarovancev — KZSZ Kranj (34.520 zavarovancev) okrog 178 milijonov dinarjev in KZSZ Jesenice (22.179 zavarovancev) blizu 114 milijonov dinarjev. Sredstva, ki jih je dobil KZSZ Jesenice, so razdeljena: prosta finančna

sredstva 44.137.435 din, ostala pa so vezana na medobčinski sklad za investicije v zdravstvu 56.550.770 din in pri Narodni banki Tržič 13.681.803 din. Skupščina je na zasedanju razpravljala o programu dela skupščine, njenih organov in o programu Komunalnega zavoda za bodoče delo. S potrditvijo pro-

gramov je postavila sebi in svojim organom kot Komunalnemu zavodu temeljne smernice za bodoče delo. Ta program pa morajo še obravnavati v celoti vsi odbori skupščine in ostali organi zavoda, posredovali pa so ga tudi občinski komisiji za sestavo statuta komune z željo, da ga pri obdelavi osnutka bolj upošteva kot doslej.

Sprejet je bil finančni načrt zavoda, ki znaša 1 milijardo 732 milijonov dinarjev in prav toliko izdatkov. Plan dohodkov in izdatkov je za 18% večji od lanske realizacije. Stroški so razdeljeni po naslednjih vrstah izdatkov: za zdravstveno zavarovanje 1.150.060.000, za napredek zdravstva 6.600.000, nado-

mestila za osebne dohodke za čas nezmožnosti za delo 440.708.000, za potne stroške zavarovancem 73.725 tisoč, za denarna nadomestila v zvezi z rehabilitacijo in zaposlovanjem invalidov dela 27.922.000, za premije za pozavarovanje 31.600.000 in za druge izdatke 1.960.000 dinarjev. Skupščina je sprejela tudi

zavezanci dolžni plačevati od osebnih dohodkov, za katere plačujejo osnovni prispevek za socialno zavarovanje. Znaša pa najmanj 0,5 do največ 4 odstotke. Izjemoma pa je bil oproščen od plačevanja tega prispevka Zavod za zaposlovanje invalidov in drugih oseb.

Ker je plan predvidenih dohod-

Dodatna stopnja prispevka

sklep o stopnji prispevka za zdravstveno zavarovanje v višini 8% od splošne prispevne stopnje.

Vzporedno s tem je skupščina sprejela tudi sklep, da se za stroške zdravstvenega zavarovanja določi Komunalnemu zavodu 3,54% za režijski dodatek od osnovne stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje, kar znese približno 45.645.000 din. Zlasti važno je bilo sklepanje o višini dodatnega prispevka, ki ga bodo plačevali zavezanci prispevka tedaj, ko stroški zdravstvenega zavarovanja preokračijo povprečne stroške zdravstvenega varstva (20.000 dinarjev na zaposlenega). Ta dodatni prispevek je za vsako panogo različen in so ga

kov za zdravstveno zavarovanje pokazal, da bi zadoščala za pokritje izdatkov redna prispevna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje 8%, če bi stroški znašali povprečno največ 20.000 dinarjev na aktivnega zavarovanca, je skupščina sprejela sklep, da se predpiše dodatni prispevek vsem organizacijam in ustanovam, ki so v letu 1962 prekoračile stroške zdravstvenega varstva preko 20.000 dinarjev na zavarovanca, za vsake 25% prekoračenja 1% dodatnega prispevka.

Ker so znašali stroški zdravstvenega varstva v letu 1962 za člane našega kolektiva povprečno 41.146 dinarjev na aktivnega zavarovanca, smo prekoračili dovoljeno pov-

Tudi livne ponovce so važne!

Jeklo, izdelano v SM peči, je treba po končanem procesu odliti v kokile določenih formatov. Da pa je to mogoče, ga je treba s pomočjo žerjava prenesti v livni ponovci od peči do mesta vliivanja. Livna ponovca je znotraj obzidana z ognjevdzdržno opeko, ki jo raztaljena žlindra in jeklo obrablja, tako da jo je treba po določenem številu šarž ponovno obzidati.

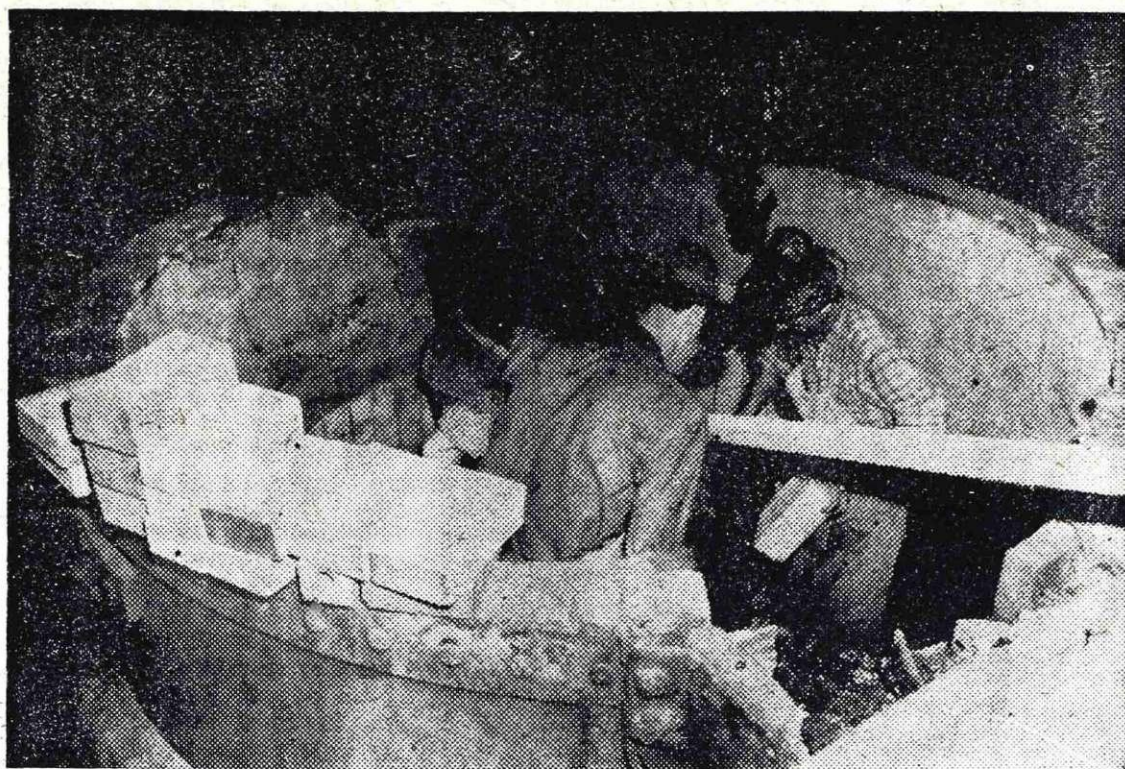
Zato ima vsaka martinarna posebno skupino ponovčarskih zidarjev, ki skrbijo za redno vzdrževanje in obzidavo livnih ponovov. V naši martinarni pa so ponovčarski zidarji zadolženi poleg tega še za obzidavo žlebov za vliivanje grodlja in vliivanje jekla nazaj v peč ter prebodnih žlebov, ponovov za prevažanje raztaljenega grodlja in vodno hlajenih vratov za SM peči.

Delo ponovčarskih zidarjev zaradi slabih delovnih pogojev ni lahko saj so izpostavljeni škodljivim vplivom visoke temperature, prahu in plina. To še posebej velja pri odstranjevanju izrabljene opeke iz ponovov ter obzidavanju prebodnih žlebov. Razen tega je delo ponovčarskih zidarjev tudi zelo odgovorno, saj že najmanjša nepravilnost lahko povzroči velike težave zaradi prehitre obrabe ognjevdzdržne obzidave, ali pa je lahko celo vzrok za prodor raztaljenega jekla.

Največji problem ponovčarskih zidarjev v naši martinarni je občasna slaba vzdržnost ognjevdzdržne obzidave livnih ponovov, ki na eni strani povečuje obratovalne stroške martinarne, na drugi strani pa preobremenjuje z delom skupino ponovčarskih zidarjev. Vzrok slabi vzdržnosti obzidave ponovov sta

predvsem kvaliteta ognjevdzdržne opeke, ki jo dobavlja naša šamotarna in kvalitetni program na posameznih pečeh. Zato mora naša šamotarna skrbeti, da bo kvaliteta ognjevdzdržne opeke za ponovce vedno primerna, medtem ko na kvalitetni program martinarna nima vpliva, ker mora proizvajati to, kar valjarne potrebujejo.

Organizacijsko so ponovčarski zidarji posebna skupina v okviru obrata martinarne s svojim delovodjem. Ko bo začela z majem obratovati v martinarni IV. izmena, pripravljamo tudi pri skupini ponovčarskih zidarjev določeno reorganizacijo, ki bo brez dvoma pripomogla k še boljšemu delu te važne skupine delovnega kolektiva martinarne.

Delo ponovčarskih zidarjev je zelo naporno zaradi slabih delovnih pogojev, ker so izpostavljeni škodljivim vplivom visoke temperature, prahu in plina

EE cevarna

Problem: pomanjkanje cinka

Na zadnji seji DS EE cevarne 11. aprila so člani DS razpravljali o vzrokih neizpolnitve plana v marcu. Poleg članov DS so bili navzoči tudi obratovodja in delovodje.

O proizvodnji v marcu je izčrpno poročal obratovodja in povedal, da je bil plan dosežen komaj z 80,80 odstotka in sicer zaradi pomanjkanja toplovaljanih trakov in cinka. Toplovaljanih trakov ni bilo zaradi pomanjkanja tlačne vode v valjarnah, ki so zato obratovalne okrnjene in niso mogle zadostiti potrebam cevarne. Težje vprašanje pa je pomanjkanje cinka zaradi izvažanja. Pocinkovalnica je morala zaradi pomanjkanja cinka kljub ogromnemu povpraševanju po cinka-

nih ceveh na trgu omejiti svojo proizvodnjo na 50 %, tako da obratuje že drugi mesec samo na eno izmeno.

V razpravi so člani DS vpraševali, zakaj se danes ni rešeno vprašanje dobave cinka. Povsem razumljivo je, da zaradi pomanjkanja vode valjarna ni mogla zvaljati toplovaljanih trakov, nihče od članov DS pa ni mogel razumeti, da surovi cink izvažamo ne glede na potrebe v domači industriji. Obravnavali pa so tudi razdelitev cinka v okviru železarne. Obe ostali pocinkovalnici dobijata cink v zadostni količini za polno obratovanje, dočim cevarna ne. Člani DS so sprejeli sklep, da bo tričlanska delegacija zahtevala na upravi železarne pravičnejšo notranjo razdeli-

tev cinka, v kolikor se to takoj ne uredi.

Obratovodja je pojasnil, da si prizadevamo za uvoz cinka, ki bi omogočil redno obratovanje pocinkovalnice cevi, še posebej zato, da bi zmanjšali pritisk potrošnikov na že itak deficitarne pocinkane cevi v naši državi.

Člani DS so tudi razpravljali o prenosu sredstev za kritje bolovanj do 30 dni na EE na osnovi spremenjenih predpisov o financiranju socialnega zavarovanja. Smatrajo, da je ta ukrep pravilen, vendar menijo, da je predlog ki predvideva, da gre povečanje odstotka bolezenske odsotnosti do 30 dni na račun osebnih dohodkov, če se zmanjša pa ne, nepravilen. DS meni, da to absolutno ni

stimulativno za znižanje odstotka bolezenske odsotnosti, ker bo interes EE ali posameznika le, če gledamo s stališča OD, da bolezenska odsotnost ne bo večja od določenega odstotka. Ta ukrep bi bil za zmanjšanje bolezenske odsotnosti stimulativen le takrat, če bi bil v obeh primerih povezan z OD posameznika oziroma EE.

Člani DS so razpravljali tudi o predlagani reorganizaciji toplega obroka, objavljeni v »Železaru«. DS meni, da je osnovni pogoj dobre organizacije, da se omogoči članom kolektiva, da lahko v vsakem primeru dobijo malico v določenem polurnem času ter da je kvaliteta malice odgovarjajoča. Ta osnovni pogoj (nadalj. na 8. strani)

prejče 20.000 din za 21.146 din, ali 105,7%. Iz tega sledi, da nam je odmerjena najvišja stopnja dodatnega prispevka — 4%, kar je za naš kolektiv precejšnja obremenitev, vendar ne večja od lanskoletne.

V železarni smo v letu 1962 porabili za zdravstveno varstvo skupaj 317.137.720 dinarjev. Od tega za

varovanja: pokojnine, invalidnine, otroški dodatki in zdravstveno varstvo zavarovancev.

Iz gornjih podatkov vidimo, da gredo velika sredstva za uveljavljanje pravic zavarovancev iz socialnega zavarovanja, posebno pa še za zdravstveno varstvo, zato je treba z dodeljenimi sredstvi naj-

sredstvi v tistih mejah, ki jih določa delitev narodnega dohodka. Prizadevati si moramo, da bomo s sredstvi osnovne prispevne stopnje in dopolnilnega prispevka pokrili vse potrebe zavarovancev. Izčrpati je treba prej vse možnosti, preden bi se morali odločiti za predpisovanje izrednega prispevka, da ne

gospodarjenju, predvsem v zdravstvenem in invalidskem zavarovanju.

V sistem gospodarjenja in upravljanja s sredstvi zdravstvenega in invalidskega zavarovanja se vključujejo neposredno tudi delovne organizacije s tem, da upravljajo in gospodarijo s sredstvi za nadomestilo osebnega dohodka za primer nezmožnosti za delo zaradi bolezni, nesreče ali poklicnega obolenja do 30 dni in s sredstvi za celotne stroške zdravljenja zaradi nesreče pri delu ali poklicnega obolenja. Delovne organizacije, ki nosijo del stroškov, so dolžne bolj kot doslej skrbeti za preventivno zdravstveno varstvo ter higiensko-tehnično zaščito svojih delavcev. Zakon o zdravstvenem zavarovanju določa, kdaj je zavarovanec upravičen do bolniškega staleža in kako se mora v tem času obnašati. Zato je treba poiskati najprimernejši način, ki bo po eni strani zagotovil najsmotnejše zdravljenje, po drugi strani pa preprečil vsako brezvestno izkoriščanje, ki je vedno na škodo velike večine zavarovancev, posebej pa še delovne organizacije kot celote.

Tine Žen

za zdravstveno zavarovanje

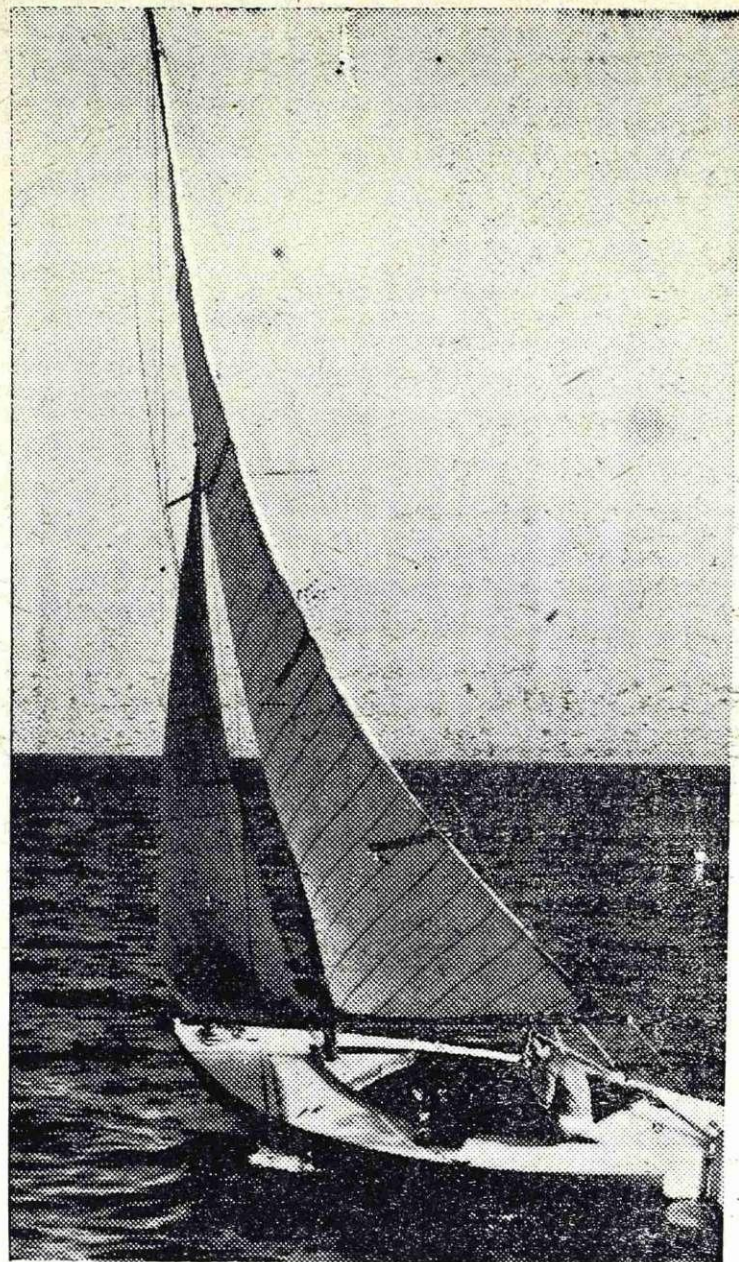
nadomestila osebnega dohodka do 7 dni 45.272.000 din, za nadomestila osebnega dohodka nad 7 dni 108.287.000 din, za porodniške dopuste 6.120.000 din, za nadomestila osebnega dohodka za skrajšan delovni čas materam 3.618.000 din, za pogrebne, posmrtnine, opremo za otroka in za potne stroške 8.606.000 din. Stroški za bolnišnice, klimatsko in kopališko zdravljenje so znašali 142.789.000 din. Za poklicno rehabilitacijo pa smo porabili iz sklada zdravstvenega varstva 2.460.000 din.

Prispevkov smo vplačali skupaj 1.369.560.000 dinarjev, iz katerega se krijejo vsi izdatki iz socialnega za-

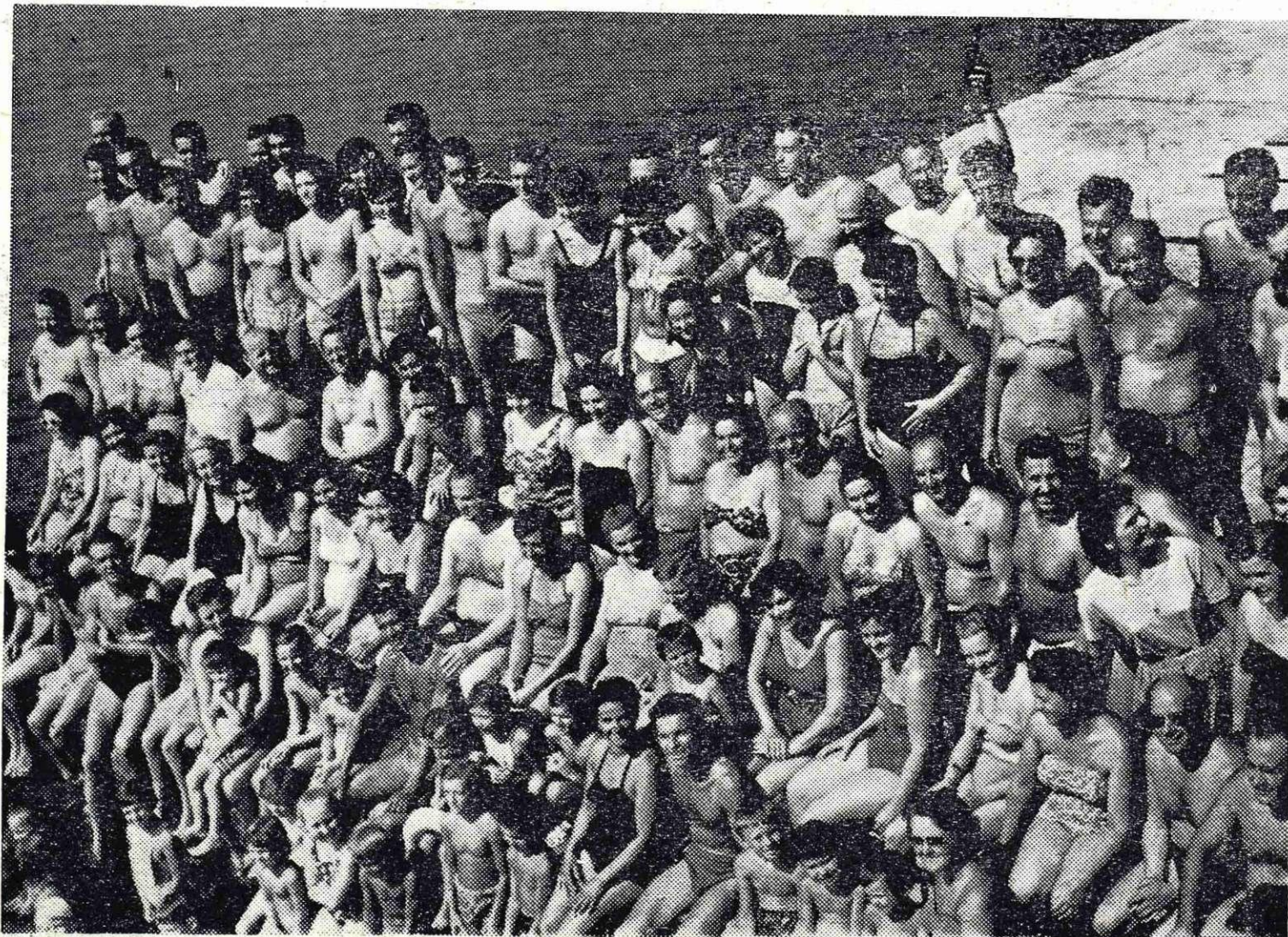
skrbneje gospodariti, za kar so odgovorni vsi činitelji v komuni, ki participirajo na izdatkih zdravstvenega varstva. Prizadevati si moramo, da Komunalna skupnost zavarovancev sprejme tak program, ki bo zagotovil ustrezno uveljavljanje zdravstvenega zavarovanja. Pri tem pa bo uspešnost delovanja skupščine Komunalne skupnosti zavarovancev odvisna od dobrega sodelovanja in vsklajevanja programa s komuno kot politično teritorialno enoto. Pri programiranju je treba upoštevati potrebe socialnega zavarovanja v celoti, potrebe zdravstvenega zavarovanja pa še posebej vskladiti z razpoložljivimi

bi s tem dodatno obremenili osebni dohodek zavarovancev. Zato je treba vsestransko razglabljanje znotraj skupščinskega sistema, sodelovanje z zavarovanci, delovnimi organizacijami, zdravstveno službo in organi komun, kar nam bo nakazalo najboljšo pot in zagotovilo uspeh.

Komunalna skupnost socialnega zavarovanja si mora določiti tak program razvoja zdravstvenega zavarovanja, da bodo zavarovanci na najbolj neposreden način uveljavljali svoje pravice. Zavarovanci pa naj bodo pri svojih zahtevah realni in objektivni, ker lahko v množičnem prispevanju k smotnejšemu

Jadranje je vodni šport, ki ima mnogo pristašev in občo-
dovalcev. Toda žal so izredno redke prilike tudi na morju,
ko lahko doživiš prijetno vožnjo z jadrnico po vodni
gladini

Posnetek z lanskoletnega letovanja v Crikvenici, kjer je kot vsako leto preživel svoj letni odmor veliko število
članov našega kolektiva in njihovih svojcev. Mnogi med njimi so bili zadovoljni, mnogi pa bi radi letovali drugje,
toda cene...

Pred letošnjo sezono oddihov

Paradoks: letni oddih - „mrva

Takemu zdravstvenemu stanju kot ga kažejo statistični podatki, je poleg škodljivega vpliva železarske industrije in drugih vzrokov krivo tudi dejstvo, da je v železarni še vedno premalo ljudi, ki bi vsaj enkrat letno popolnoma »izpregli«. Se vedno je premalo ljudi, ki bi svojemu organizmu dali možnost, da se sprostijo in obnovijo sile. Analiza bolovanja v železarni, izvedena v letu 1962, je pokazala, da bolniki zelo nena-
mensko porabijo svoj redni letni dopust. Kar 38,6 % ljudi, ki so v tem letu болоvali, je porabilo svoj dopust po dnevih, da bi se odpočili in iz drugih vzrokov.

Celotna naša družba in tako tudi železarna je zainteresirana, da ima čimveč zdravih in zadovoljnih ljudi. Kajti podjetje bo kos svojim proizvodnim nalogam predvsem tedaj, če bo imelo ob strojih zdrave in za delo sposobne ljudi. Ne samo zaradi večjega delovnega potenciala, temveč iz humanistične skrbi za delovnega človeka podjetje moralno in materialno podpira preventivno zdravstvo ter vso rekreacijsko dejavnost. Redni letni dopust je sicer manjši del človekovega prostega časa, toda jeseniška železarna je vsa leta po vojni odvajala velika sredstva in se nasploh zelo

prizadevala, da je ustvarila solidne pogoje za oddih svojih delovnih ljudi ob Jadranu in v planinah. Danes ima Železarna Jesenice solidne postojanke v Crikvenici, Kaštel Lukšiču, Opatiji in na Mežakliji. Da bi čimbolj prisluhnila interesom posameznikov glede koriščenja dopusta, ima organiziran tudi oddih po želji, za katerega je iz leta v leto večje zanimanje.

Podjetje preko sindikata s splošno politiko oddihov, politiko regresiranja in solidno materialno osnovo poizkuša čim bolj približati svojim delovnim ljudem možnost koriščenja dopusta v taki obliki, ki bo zdrav in koristen tako za posameznika kot družbo. Cilj podjetja je, da bi na tak dopust šla v nekaj letih vsaj enkrat večina zaposlenih. Ker smo v podjetju v zadnjih letih pričeli ugotavljati, da je večina koristnikov takih, ki koristijo svoj dopust več ali manj vsako leto, medtem ko je v železarni mnogo ljudi, ki si dopusta v naših domovih niso privoščili, je podjetje s pomočjo sindikata izvedlo analizo dopustov od leta 1959 do 1962, s pomočjo katere bi dobili objektivno sliko o dopustih.

Kaj je pokazala analiza

Naše podjetje odmerja za regrese dopustov v naših domovih in po želji letno povprečno 16 milijonov dinarjev. Od vsega regresiranega dopusta odpade na počitniške domove 87 % in 13 % za dopust po želji. V naših domo-

vih pa ne preživijo samo člani tega kolektiva, temveč tudi njihovi zotariši, otci, so upokojenci železarne čno tudi člani drugih

Pregled koriščenja dopustov od 1959 do 1962 v vseh, brez dopusta po želji in v poseznih

Člani SO Železarne Jesenice	3.282
Železarna	43
ZIC	1.795
zakonski tovariši	2.069
otroci	183
ostali sorodniki	350
upokojenci Železarne	179
člani ostalih podjetij in vsi zunanji udeleženci	431
sindikalni izletj	

skupaj 8.332

Analiza pogostnosti koriščenja oddiha je pokazala, da je v obdobju štirih let bilo vsaj enkrat na dopustu 2.206 oseb, ki so v tem času

POGOSTNOST ZA OBDOBJE OD 1959-62

	število primerov		korišče mogljivo	
	oseb	%	oseb	%
enkrat	1.432	64,9	14	4
dvakrat	519	23,5	10	3
trikrat	181	8,2	3	1
štirikrat	65	3,0	2	
nad petkrat	9	0,4		
skupaj	2.206	100,0	33	10

Analiza je tudi pokazala, da od zaposlenih oseb nekoliko raje odhajajo na oddih ženske kot moški, saj je žensk med dopustniki 19 % in moških 81 %, medtem ko jih je v železarni v staležu le 15,2 %, moških pa 84,8 %.

Na dopust najraje odhajajo prebivalci mesta Jesenic, okolice in iz Jeseniških rovtov, manj pa prebivalci iz krajev v smeri proti Kranju in zgornjesavske doline, še manj pa jih je iz krajev v bližini Bleda in Bohinja. Z ozirom na kvalifikacijsko strukturo odhajajo največ na oddih navadni uslužbenci (ženske), visoki, višji in srednji uslužbenci; med delavci pa visokokvalificirani, kvalificirani, nekvalificirani in znatno manj polkvalificirani delavci.

Med dopustniki je najmanj mladih delavcev, in sicer v starosti do 27 let, medtem ko so najbolj »množični« delavci v starosti med 38 in 47 let. Z ozirom na zakonski stanje stanje naslednje: 78 % poročenih, 20 % samskih, 1,7 % vdov, 0,7 % razvezanih. Če primerjamo te podatke s podatki, koliko je teh kategorij v staležu železarne, potem hodijo največ poročeni, vdove in razvezane osebe ter znatno manj samci.

Obisk v Kaštelu Lukšiču najvažnejši turistični objekt, ki ga je skoraj celotno razv

Prva sezona

Analiza oddihov?

pa ne preživijo dopust člani tega kolektiva, če tudi njihovi zakonski iši, otci, sorodniki, prijenci, žene in konudi član drugih podjetij.

dopustniki takih, ki imajo v našem podjetju že 7 do 20 let delovne dobe.

V sezoni je bilo na oddihu 71 %, v pred in posezoni pa 29 % vseh dopustnikov.

Največ jih je bilo na oddihu v Crikvenici, in sicer 55 %. Eno leto je letovalo v Biogradu 37 % vseh dopustnikov tistega leta. V Kaštelu Lukšiću je prvo leto letovalo 35 %, drugo 29 %, tretje 27 %, tako da znaša povprečje za tri leta 33 %. Zanimanje za letovanje v tem obmorskem kraju je iz leta v leto manjše. V Opatiji je bilo na dopustu 9,7 % in na Mežakliji 3,2 %.

53,9 % dopustnikov iz našega podjetja je preživelo dopust v naših domovih skupaj s svojimi zakonskimi tovariši; 32,5 % je vzelo s seboj enega otroka, 12,7 % dva in samo 1,5 % tri otroke; 4 % zaposlenih je vzelo s seboj enega in 0,5 % dva sorodnika.

Končno je analiza pokazala, da je bilo v naših domovih na dopustu od vseh koristnikov 72 % takih, ki opravljajo pretežno fizično delo in 28 % takih, ki opravljajo predvsem umsko delo.

Če za konec ugotovimo, da je bilo v zadnjih štirih letih na dopustu vsaj enkrat od vseh 7000 zaposlenih kar 31 %, lahko rečemo, da je analiza pokazala pozitivne rezultate, posebno še, če jih primerjamo z rezultati pred vojno ali takoj po osvoboditvi. Toda čisto povsem pa tudi ne moremo biti zadovoljni, dokler vemo, da so naši ljudje rekreacije potrebni, medtem ko v glavni sezoni celo v letu 1962 niso bile izkoriščene vse zmogljivosti. Kje so vzroki za to, da si ljudje želijo na

dopust, ko pa pride čas zaklasičnem pomenu, kjer je odhod, mnogi vseeno ne gredo, čeprav imajo zagotovljeno mesto in regres?

Kakšni so ti vzroki, kakšne so te notranje pobude, ki človeka pripravijo do tega, da se odloči oziroma ga odvrnejo. Danes, ko vemo, da ima rekreacija in tako tudi oddih kot njen sestavni del svoje korenine v zdravstveno-preventivnih in vzgojnih vrednotah, nam ne sme biti vseeno, kakšni so motivi, ki človeka odvrta od oddiha. Ali naši ljudje ne gredo na oddih zaradi preobremenjenosti, predsodkov zaradi družinskih dolžnosti, gmočnih težav, ali morda iz preprostega vzroka, ker se jim zdi škoda časa in sredstev za »dolgčas« v naših domovih.

Naši počitniški domovi so še vedno domovi oddiha v

obliki dopusta lažje uresničijo svoje potrebe in želje. Resnici na ljubo je treba omeniti, da niso take razmere samo v naših počitniških domovih. Tako stanje je več ali manj v večini počitniških domov križem po Jugoslaviji. Lahko bi rekli, da so minimalni napor v tej smeri. Še več, naša mentaliteta je takaka, da smatramo čas letnega oddiha za »mrtvo sezono«, za nekak pasiven oddih. Pravzaprav je zelo malo propagande in prepričevanja o ko-

rištnosti, ki jo nudi aktivno preživetje letnega dopusta. V tem pogledu so vse premalo na pravile organizacije za telesno kulturo, turistično društvo, prosvetna društva, šole, pa celo komisije za oddihe in tudi referat za rekreacijo. Namen tega sestavka ni, da govori o pozitivnih vrednostih zdravega in koristnega preživljanja prostega časa, temveč da pokaže možnosti, ki bi jih z malo smisla za organizacijo prav gotovo lahko uresničili.

Čas letnih dopustov - aktiven odmor

Že odhod na sonce, zrak, k vodi, na terene, kjer je dovolj možnosti za gibanje v času letnega dopusta, pomeni več od pasivnega počitka.

Toda naši počitniški domovi so brez objektov za aktivno razvedrilo. V naših počitniških domovih imamo sicer televizor, balinišče in nekaj

čolnov, toda močno pogrešamo objekte za raznovrstno športno dejavnost, s katero bi ljudje lahko zadovoljili potrebe po gibanju. Za rekreativne potrebe bi prišli v poštev predvsem ceneni, toda funkcionalni prostori, kjer bi lahko dobili tudi nasvet inštruktorja, v servisu za rekvizite in naprave pa si iz-

posodili rekvizite. Z majhno improvizacijo bi lahko to pomanjkljivost nadomestili. Čas letnih dopustov nudi veliko možnosti, da se ljudje poleg rekreativne aktivnosti predvsem kaj novega nauče. Tako bi lahko spoznali razne ustvarjalne dejavnosti kot so npr.: gledališka, likovna, glasbena, športna itd.

Bogastvo oblik - toda malo uresničenj

Čas letnega odmora bi lahko zelo prijetno in koristno preživeli z organiziranjem raznih izletov kot so: kolesarski izlet po naši domovini, planinski izleti, veslaški in kajakaški izleti po naših rekah, vedno bolj popularni izleti z avtomobili ali motocikli, združeni s taborjenjem in podobno. Vse te oblike imajo predvsem velik vzgojni pomen, ker spoznavajo ljudje naše prirodne lepote in zgodovinske zanimivosti.

Vedno bolj se priporoča tako delovnim organizacijam kot organizacijam za telesno kulturo in šolam, da organizirajo v prirodi taborjenje z organiziranim taboriškim in

športnim življenjem, seveda prilagojeno potrebam in zanimanju dopustnikov.

V naših počitniških domovih, kjer je vsako leto skupaj s starši tudi veliko število otrok, ne bi smelo manjkati inštruktorjev in učiteljev, ki bi izpopolnili program bivanja z različno rekreativno aktivnostjo.

Na tako organiziranem dopustu se ljudje ne bi samo pasivno oddahnili, temveč v pravem pomenu besede rekreirali. Predvsem pa bi spoznali posamezniki in družba, da ni bilo škoda niti časa niti sredstev, ki so jih žrtvovali za to, da so nekaj dni na dopustu lepo preživeli.

V. K.

Upoštevanje požarnovarnostnih predpisov je najbolj ceneno in najbolj zanesljivo sredstvo za čuvanje ljudske imovine!

Tudi v Opatijo so odhajali na dopust naši sodelavci. So, ker letos ne bodo več! — Odložili smo se, da bomo raje povečali zmogljivosti v Crikvenici, namesto da bi plačevali neizkoriščena mesta v predsezoni, ki se začne že 1. marca in v posezoni, ki traja do 31. decembra

1959	1962	posezoni
3.282	39,4	
43	0,5	
1.795	21,6	
2.069	24,4	
183	2,2	
350	4,2	
179	2,1	
431	5,1	
8.332	100,0	

stili zgljivosti za ljudi. podnji deli je prikapogostno korišćenja.

D 1959-62	korisćene	zogljivosti	ose	%
	1,4	43,1		
	1,0	31,2		
	3	16,3		
	2	7,8		
		1,6		
	3,3	100,0		

o koristi oddih ljudje om na šino osebnih ikov, ugovlja analiza, edo na oddih največ ki imajo višino osebdohodka 25.000 in 0.000, medtem ko je lopustnik najmanj tielavcev, imajo premed 200 in 50.000. % zaponi je med

v Kaštelu Lukšiću iz leta v leto pada. Vzrokov je verjetno več, brez dvoma pa je najpogostejši vzrok, da se včasih zaradi umazane vode niti kopati ni mogoče, kar skoraj edino razvedrilo

Po izvoženju avtomobilski kolesnici, v kateri je bil sem in tja sneg že prejeđen do tal, je šla proti postaji. Nena- vajena težkih okovanih gozderjev je hodila še bolj smešno kot v lahkih mestnih čevljičkih. Domača volna jo je jedla, da se je počutila kar se da neprijetno. Vso pot je premišljevala, kako naj ukani Sokoljaka, če bo nemara pri blagajni.

K sreči ni naletela nanj. Karto ji je prodal Walner. Ko se je mudil s svojimi kratkimi, debelimi, cepina vajenimi prsti ob predalčniku, iz katerega nikakor ni mogel potegniti rjavega kartončka, je za hip pozabil na svoje vzvišene in odgovorne naloge v tej deželi. Še nikoli je ni imel tako blizu sebe. Nekajkrat jo je videl od daleč, ko je šla z nahrbtnikom in veliko košaro proti izhodu. Njena ovalna lica, zamolkla polt in črne obrvi, bujni skodrani lasje in napete ustnice, vse mu je plalo v možganih, da je bil prav smešen, ko je lovil vozno karto in se mu je nikakor ni posrečilo izvleči. Od nekod so se pripodile vanj kaj čudne misli. Ko je končno ujel rjavi kartonček, bi bil najraje rekel, da je zanjo zastoj. Če bi bilo takole dekle voljno pokramljati z njim, bi navsezadnje lahko napravil nekaj zamude. In, ali je res tako silno potrebno, da v tej deželi prav vsakdo govori in misli nemško? Če bi bilo tole dekle voljno, naj govori kakor hoče.

Ko ji je vračal drobiž, se je ovedel svoje slabosti in se je izmotal iz čisto tujih, povsem novih misli. Da je šlo laže in hitreje, mu je po svojih močeh pomagala tudi Jerka. S pogledom ga je prebodla in se zavrtala v njegove

Peter Skalar

20

Srečanja

poštene, naravne misli. Začutil je, kako ga prezira in pomagalo je, da je ujel svojo pamet na vajeti. Odslej je spet ubogala. Ko da so vse stvari zgolj zaradi nje in ko da bi ne bilo treba ne Walnerja ne postaje, če bi se ona kdaj pa kdaj kam ne peljala, je odšla ponosna in vzravnana skozi čakalnico na peron.

V Walnerjevih rokah je zrasel cepin. Spet ga je začutil. Tale smrklja mi ga tišči v roke, si je dejal. V Avstriji, usrani deželi, ki naj bi bila domovina, mi je bilo vse nedostopno. Cepin, hodi, od časa do časa brezposelnost, sem pa tja vrč piva in družba zaničevanih, to mi je nudila ta moja domovina, je pomislil. Dovolj ponižanja in revščine sem pretrpel, da znam ceniti veličino sedanjih dni. Stranka, tistih nekaj nevarnih podvigov v letu sedemintridesetem, rušenje tistega, kar naj bi mi bilo domovina, to, da to me je naredilo človeka.

In zdaj sem tu vse. Pa bi skoraj pokleknil pred takole smrklo. To se ne sme zgoditi. Nikoli. Dovolj gnusnega sem preстал. Nikoli več nazaj v revščino in stisko. Včasih sem bil ves pretegnjen in ko sem se najbolj napenjal, se je komaj odvalil hloed pod mojo močjo. Zdaj z dvema prstoma držim prometniški loparček, pa me ubogajo ljudje in jeklo. Vse za stranko in novo domovino, ki me je naredila človeka, se je spet in spet zaklinjal. Tale postajenačelnška podgana mi ne bo več dolgo sedela na vratu. Naj se le družijo z Gestapom in se brati s policijskim oficirji! Nacionalni socializem ga bo zmlel, čeprav je vrag svetlošas, kot bi bil doma ob Severnem morju.

Walner je imel dovolj mozganja še dolgo v večer. Jerko je videl pri oknu, ko so se pomikali vagoni mimo postaje. Nič več ga ni prizadela. Ostal je popolnoma miren in pleteničil je svoje misli.

V Jasnici je šla po stranski cesti do občine in smuknila skozi vrata. Natanko je vedela, kako bo ravnala. Ostala bom kar do vlaka. Saj so na občini dekleta, ki jih dobro poznam. Potem bom spet kar mogoče hitro stekla na postajo in se peljala proti Jesenicam. Če mi uspe, potem bom jutri zvečer v Ljubljani. Dekleta so ji preskrbela vozno karto. Niti slutila niso, v kakšnih škripcih je, saj se je pogovarjala z njimi o vsakdanjih stvareh, ko da se ne dogaja nič posebnega.

Četrť ure pred odhodom vlaka se je podala proti postaji. Mimo skladišča je smuknila v vagon, ki je imel skoraj vsa okna zabita z deskami. Sedla je v čisto prazen oddelek in čakala, kdaj se bo vlak premaknil. Skozi majhno stekelce med deskami je ogledovala orožnike, financarja, graničarje, policiste, pripadnike Wehrmacht in gestapovca, ki so mu pravili konjska smrt zaradi nena- vadno potegnjene spodnje čeljusti. Zdelo se ji je, kakor da ob tej uri paradira vsa nemška soldateska sem in tja po zatemnjeni postaji. Naučila se je razlikovati, kaj je kdo. Skozi voz ni prišel nihče in oddahnila se je, ko se je vlak premaknil.

Skrbelo jo je, da bi v Imenju ne vstopil kak doma- čin. Odkar so pozaprl skoraj vse moške iz vasi, se jih je le še par vozilo v službo na Jesenice. Zato je bilo sko- raj nemogoče pričakovati, da bi kdo vstopil na vlak in bi prišel prav v njen voz. Ko je spreviedela, da ne bo nikogar, ji je odleglo. Vlak je drdral skozi Podkorita proti Soteski, Jerki pa je bilo, kakor da vozi že v jeseniško postajo.

Kaj je res?

Pod gornjim naslovom je objavil »žezlar« dne 13. aprila 1963 članek, v katerem kritizira odnos nekaterih dopisnikov do objektivnega poročanja. To vprašanje obravnava v zvezi z dvema člankoma v GLASU — o je- seniški občinski knjižnici.

Vsakomur, kdor je članek prebral, je jasno, da se vse- bina članka tiče — vsaj toliko kot obeh dopisnikov »Glasa« — tudi delovnega kolektiva občinske knjižnice. Čeprav v svoji pravdi ne moremo biti najbolj objektivni razsodnik — pa morda k razčiščenju tega vprašanja nekaj le lah- ko prispevamo.

Predvsem poudarjamo, da dopisnik U. za svoje »neob- jektivno« poročanje niti malo ni odgovoren. Vse podatke za članek je namreč dobil od knjižnice. Sklep, da je knjiž- nica napredovala, se mu je vsilil iz konkretnih dejstev, to je v glavnem iz statistič- nih podatkov o delu knjižni- ce v zadnjih desetih letih. V kolikor je v njegovem pisa- nju kakšna krivda, jemlje zanjo odgovornost nase knjiž- nica.

Kakšna je objektivnost drugega članka v GLASU? Pisec Z. A. res ni pisal »s samimi superlativi« — na- sprotno: v vsem delu knjiž- nice ni našel niti ene same pozitivne postavke, pač pa dolgo vrsto negativnih. V kolikor je tako pisanje ob- jektivno, mi, ki smo nepo- sredno prizadeti, seveda ne moremo biti razsodnik. Pri- pomnimo pa lahko naslednje:

— Članek Z. A. je bil pov- zet po razpravi Sveta za kulturo in prosveto pri ObLO Jesenice.

— Na to razpravo ni bil povabljen niti en predstavi- nik našega delovnega kolek- tiva, bili pa so trije člani novega sveta knjižnice, ki se s problematiko in delom knjižnice še niso mogli do- volj seznaniti.

— Do danes (to je do 13. 4. 1963) knjižnica ni prejela zapisnika o omenjeni raz- pravi.

— Kolikor smo seznanjeni z zapisnikom preko predsed- nika sveta knjižnice, so bili na razpravi podani nekateri netočni podatki o naši knjiž- nici; rečeno je bilo npr., da imamo za 12.000 knjig manj, kot jih je v resnici.

Menimo, da razprava pod takimi pogoji ne more biti povsem objektivna, še manj seveda članek, ki je iz nje povzel samo tisto, kar je knjižnici v škodo. »Udarna sila« članka Z. A. v »Glasu«, pa tudi članka dopisnika S. v »Žezlarju«, pa je resnična trditev, da znaša družbeni prispevek za izposojeno knji- go na Jesenicah 250, v Ljub- ljani pa 70 oziroma 100 din. To dejstvo se zdi dopisniku S. zadosten razlog, da dvomi v napredek dela jeseniške knjižnice. Zal se s to logično izpeljavo razumen človek ne more strinjati. Vsakdo lahko dvomi o delu neke ustanove, če pa o tem piše, bi se mo-

ral seznaniti na kraju samem o dejstvih in prav tako upo- števati vse faktorje, ki vpli- vajo na to delo.

Ne tega ne onega Z. A. ni storil, prav tako ne S., ki mu je objektivnost v poročanju tako pri srcu.

Kadar hvališ, bodi objekti- ven. Kaj pa, kadar grajaš? V tem primeru je objektivnost najbrž prav tako potrebna. Tem bolj, ker z neutemelje- no grajo ne škodiš samo do- ločenim ljudem, kot to morda misliš, ampak prav tako neki dejavnosti, v konkretnem pri- meru jeseniški kulturi in knjižničarstvu. Družba se bo namreč dvakrat premislila, kajti sredstva za dejavnost, o kateri je bila tako »sezna- njena«.

Ljubljana namreč ni Jese- nice in številke lahko obrne- mo tako ali drugače. Občina Ljubljana-center daje za kul- turno dejavnost 10 % osebnega dohodka občanov. Kolik- šen je prispevek jeseniške komune za isto dejavnost? Če bi bil proporcionalno tudi desetkrat manjši, če bi torej znašal le 1 % osebnega do- hodka, bi bilo za jeseniško kulturo, v kakršnem stanju je zdaj, dovolj.

Da taka primerjava z Ljubljano ni na mestu, je bilo jasno tudi na razpravi Sveta, v kolikor smo z njo seznanjeni. Tako članj Sve- ta, kakor tudi upravnik ljub- ljanske Delavske knjižnice,

ki je seji prisostvoval, so iz- razili mnenje, da bi moral biti družbeni prispevek (na- eno izposojeno knjigo) na Jesenicah precej večji kot v Ljubljani — ne glede na to, da naš proračun ne zajema samo stroškov za izposojanje (kot bi se po omenjenih člankih dalo sklepati), am- pak tudi:

dotacije vaškim knjižnicam v občini,

stroške matične knjižnice,

stroške potujoče knjižnice,

stroške krožkov pionirske knjižnice,

stroške za propagando, li- terarne večere itd.

Poudarjamo, da vsi ti stro- ški pri »ceni« izposojene knjige v občini Ljubljana- center niso vkalkulirani, de- loma zato, ker te stroške za- računajo posebej.

Nek določen učinek na po- dročju kulture pa je pri nas veliko težje doseči (tudi z večjimi sredstvi) kot pa v Ljubljani. Težko, da je kdo, ki tega ne bi priznal.

O vsem tem v vseh treh člankih ni bilo niti besede. Vendar se U. v to problema- tiko sploh ni spuščal, ostala dva poročevalca pa sta se. Menimo, da je bil članek do- pisnika U. kljub svoji nekri- tičnosti neprimerno bolj ob- jektivni. Vprašanje pa še zdaleč ni razčiščeno. Dolž- nost »Žezlarja« do jeseniške javnosti je, da ga dokončno razčisti, da ob upoštevanju vseh dejstev odgovori na za- stavljeno vprašanje — kaj je res?

Delovni kolektiv ob- činske knjižnice Je- senice

EE TRANSPORT

Za uspešen prevoz dvigala po cesti na Blejsko Dobravo sta bila nagrajena sodelavec Marjan Smolej iz mehanične delavnice z 2.000 din in An- ton Srna s transportnega od- dela s 1.000 din. Z uspešnim upravljanjem dvigala med prevozom sta prihranila okrog 100.000 dinarjev.

V zadnjem času se v več- no večji meri uveljavljajo motorni viličarji 3,5 in 5 ton, ki jih izdeluje tovarna Lito- stroj v Ljubljani. Z viličarji so opravili številne prevoze v Javorniški rovt, kjer je bilo v zadnjem času več okvar na cevovodu. Viličarje so korist- no uporabili tudi pri prevozu motornega normalnotirnega dvigala na Belško polje, saj so prenašali kompletne člene tirnih naprav in tako zame- njali najmanj 50 delavcev. S pomočjo viličarjev so pred nekaj dnevi v rekordnem ča- su montirali konstrukcijo za

trgovski paviljon, ki bo zgra- jen na dvorišču poslojpa Na- rodne banke. Omenimo naj še, da je najboljši vodja vili- čarjev Janko Kobentar, zna- ni smučarski tekač.

ZASLUŽEK DO 10.000 DIN MESEČNO

nudi prodajni oddelek za- ložbe Mladinske knjige, Ljubljana, Titova 3/I — osebam, ki bi prevzele v svojih podjetjih ali usta- novah

ZASTOPSTVO ZA SIR- JENJE RAZNIH KNJIG IN DRUGIH PUBLIKA- CIJ.

Iščemo poverjenike v vseh krajih. Interesenti naj dostavijo svoje po- nudbe oziroma naj se zglase osebno na gornji naslov, da jih bo obiskal naš zastopnik.

Primerno okolje - človekov pomočnik pri delu

Tudi na Jesenicah se zavedamo, da je zelo pomembno, v kakšnem okolju stanujejo delavci, ki so zaposleni v obratih železarne. Zaradi tega je podjetje v zadnjih letih že v veliki meri poskrbelo za to, da samski delavci iz drugih krajev, ki delajo na Jesenicah in na Javorniku, lahko udobno stanujejo v novih samskih domovih. Med najlepše samske domove spada tudi samski dom na Koroški Beli, ki so ga zgradili šele pred kratkim. V tem domu stanuje 116 članov železarskega kolektiva, njegova

notranjost pa je sodobno in moderno urejena. Poleg lepih samskih sob, v katerih stanujejo mladi delavci, je tudi jedilnica, kjer stanovalci dobivajo večerjo. Hrano pripekuje iz kuhinje na Straži, razdeljuje pa jo tov. Papeževa, ki za nas skrbi tako, kakor prava mati. Tudi medsebojni odnosi v samskem domu so v zadovoljstvo vseh, tako da je vsestransko poskrbljeno za udobno in lepo okolje mladih železarjev, ki po napornem delu v tovarni preživljamo prosti čas v samskem domu. Anton Noč

Jedilnica v novem samskem domu na Koroški Beli

Kdaj in koliko naj se otrok uči, kako naj se uči in kako mu pri tem pomagamo...

NADALJEVANJE
4. UČENJE PO
VPRAŠANJIH, DISPO-
ZICIJAH, OPORNIH
TOČKAH

Vsega, kar se ima otrok naučiti, ni ne v učnih knjigah, ne v zvezkih. Včasih napišejo

ZAHVALA

Ob tragični izgubi mojega dragega sinka

BRANKA

se toplo zahvaljujem primariju dr. Hafnerju, dr. Vilmanu in vsemu zdravstvenemu osebju otroškega oddelka splošne bolnišnice na Jesenicah za njihov trud in prizadevanje, da bi ga ohranili pri življenju. Najlepša hvala vsem sodelavcem za sočustvovanje in izkazano pomoč. Iskrena hvala tudi tov. Jerašu in tov. Gašperlinu za pomoč ob nesreči, družini Kepičevi, vsem sosedom in ostalim, ki so z menoj in Borutom sočustvovali, mi nudili pomoč in ga spremili na njegovi zadnji poti v prerani grob.

Cilka Cegnar, bratec
Borut in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

vsem, ki so našo nepozabno
ANGELO LANGUS

počastili in spremili v njen poslednji dom.

Posebno se zahvaljujemo dr. Čehu, dr. Jenku in dr. Jensterlu za požrtvovalnost.

Prav lepa hvala pevcem za ganljive pesmi, številnim darovalcem vencev, zlasti sovaščanom, kolektivu finančnega sektorja in mehanične delavnice ter lastnikom osebnih avtomobilov, ki so nam nesebično pomagali. Iskrena hvala tudi vsem, ki so z nami sočustvovali.

**Zalujoči: sestre in
bratje**

v šoli vprašanje, otrok pa se mora učiti tako, da iz razlage, ki jo je bil slišal, konstruira odgovore. Takšno učenje zahteva zlasti v prvih šolskih letih mnogo več miselnega dela in pomnjenja (ter predčasne pozornosti) kot učenje besedil. Otroka prisili, da pazi že v šoli, da aktivno sodeluje pri utrjevanju in ponavljanju konca učne ure in da doma skuša vse to rekonstruirati. Učenje je uspešno, če se ga loti otrok prvi dan. Po nekajdnevem presledku razlaga uide v neznano in otrok si iz labirinta vprašanj ne zna več pomagati.

Dispozicija (oporne točke) je še zahtevnejša oblika. Po razlagi napišejo učenci v šoli le z nekaj besedami najbolj bistvene dele učne snovi. Po skromni opori morajo poustvariti celotno gradivo. Ob učenju morajo obnoviti celotno

učno uro, pogreti snov in jo smiselno povezati s skromnimi točkami, ki so jim na voljo. Če je otrok v šoli nepazljiv, če kaj bistvenega pozabi, ali če je njegova predstaviteljska prešibka, bo težko kos zahtevni nalogi. Otrok mora dobiti že v šoli točno navodila, kako naj se uči, kadar so mu na voljo le točke ali skromna dispozicija. Zna se zgoditi, da bo tudi navodilo pozabil. Saj, kaj je lažje pozabiti kot navodila, naročila, zapovedi, zahteve in standardne dolžnosti? Starši moramo biti pripravljeni, da mu v takem primeru pomagamo osvoboditi učno snov in če bi kazalo, da je karkoli navzkriž s tistim, kar je bil otrok slišal in videl v šoli, je treba ob takšni priložnosti poiskati stik z učiteljem in se z njim pogovoriti, kako naj ravnamo.

(dalje prihodnjič)

Bogat program RK

V sredo, 10. aprila, je bila letna konferenca Občinskega odbora Rdečega križa Jesenice. Potekala je v znamenju priprav za proslavo 100-letnice te humane organizacije in 20-letnice ustanovitve jugoslovanskega Rdečega križa.

Na tej konferenci so sprejeli več zelo pomembnih sklepov in se domenili, da bodo obe že omenjeni obletnici in 20-letnici II. zasedanja AVNCJ ter 10-letnici prve prostovolne krvodajalske akcije proslavili čimbolj slovesno. Program prireditve, predavanj, akcij in seminarjev pa je letos tako bogat, da bodo morali člani organizacij RK pridobiti nove sodelavce in pomoč vseh občanov ter drugih organizacij. Domenili so se, da bodo prispevali še več kot doslej za Debeli rtič, da bodo še bolj množično sodelovali v krvodajalskih in drugih akcijah, da bodo ustanovili na gimnaziji in drugih strokovnih šolah tudi mladinske organizacije RK, ki bodo

skrbele za pomlajanje. Občinski odbor RK Jesenice pa bo v počastitev teh jubilejev organiziral in izvedel tudi centralno slavnostno akademijo s kulturno-zabavnim sporedom ter več ogledov partizanskih bolnišnic.

Organizacije RK bi morale še prav posebej v letošnjem jubilejnem letu dobiti več moralne in materialne pomoči tudi pri samoupravnih organih gospodarskih organizacij, ustanov in zavodov. Le tako bodo lahko kos vsem nalogam in obvezam, ki so si jih zadali za letošnje leto in za katere se 15 naših terenskih in krajevnih organizacij RK skupaj s podmladki že dalj časa načrtno pripravljajo.

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »RADIO«

20. do 22. aprila ameriški barvni CS film SALAMON IN SABA, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

23. aprila italijansko-francoski VV film ZGODILO SE JE V RIMU, ob 18. in 20. uri.

24. do 26. aprila nemški glasbeni film MOJA DRAGA, OSTANI Z MENOJ, ob 18. in 20. uri.

27. aprila italijanski barvni CS film RIMSKA SUŽNJA, ob 18. in 20. uri.

Kino »PLAVŽ«

20. in 21. aprila francosko-italijansko-japonski VV film KDO STE, MR. SORGE?, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

22. do 24. aprila ameriški barvni CS film SALAMON IN SABA, 22. aprila ob 17. uri, 23. aprila ob 18. in 20. uri, 24. aprila ob 18. in 20. uri.

25. in 26. aprila italijansko francoski VV film ZGODILO SE JE V RIMU, 25. aprila ob 18. uri, 26. aprila ob 18. in 20. uri.

27. aprila nemški glasbeni film MOJA DRAGA, OSTANI Z MENOJ, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica

20. aprila jugoslovanski CS barvni film OBRAČUN.

21. aprila ruski barvni film KAMNITI CVET.

24. aprila francosko-italijansko-japonski VV film KDO STE, MR. SORGE?

Kino Dovje

20. aprila ruski barvni film KAMNITI CVET.

21. aprila ameriški film GROBA SILA.

25. aprila ameriški barvni CS film SALAMON IN SABA.

27. aprila francosko-italijansko-japonski VV film KDO STE, MR. SORGE?

Kino Koroška Bela

20. aprila italijansko-francoski VV film ZGODILO SE JE V RIMU.

21. aprila jugoslovanski barvni CS film OBRAČUN.

22. aprila francosko-italijansko-japonski VV film KDO STE, MR. SORGE?

27. aprila ameriški barvni CS film SALAMON IN SABA.

Kino Kranjska gora

20. aprila ameriški film GROBA SILA.

21. aprila italijansko-francoski film ZGODILO SE JE V RIMU.

23. aprila francosko-italijansko-japonski film KDO STE, MR. SORGE?

24. aprila nemški film DOKLER NAS DENAR NE RAZDVOJI.

26. aprila ameriški barvni CS film SALAMON IN SABA.

27. aprila slovenski film NOČNI IZLET.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 19. aprila od 12. ure do 26. aprila do 12. ure.

Zahodni del Jesenic: dr. Miran Kenda, Jesenice, Staneta Bokala 11, telefon 04 - Rešilna postaja Jesenice.

Vzhodni del Jesenic: dr. Rajko Turk, Cesta revolucije št. 15, Jesenice, telefon 04 - Rešilna postaja Jesenice.

kaj je novega v gledališču?

NEDELJA, 21. aprila, ob 14.30 in 20. uri: B. Trifunović »PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU«. Zadnjič.

Ob 20. uri: Barrash-Moore »CVETJE HVALEŽNO OD-KLANJAMO«. Gostovanje na Hrušici.

TOREK, 23. aprila, ob 15. uri: E. Kästner »PIKICA IN TONČEK«.

Zveze z vlaki ugodne!

Sprejeli so družbeni plan in proračun

Pred dnevi sta imela oba zbora ObLO Jesenice sejo, ki je zaradi izredno obširnega dnevnega reda trajala kar dva popoldneva.

Z ozirom na predvidene volitve v občinsko skupščino Jesenice sta oba zbora sprejela odloke o določitvi številčnega sestava obeh zborov bodoče skupščine, določitvi volilnih enot in določitvi območij zbora volivcev.

V zvezi z družbenim planom občine Jesenice, o katerem so odborniki že razpravljali na predzadnji seji, so se predvsem ustavili pri pripombah in predlogih volivcev, ki so jih le-ti iznašali med razpravo na terenu. Največ pripomb je bilo zaradi neustrezne preskrbe z vodo v raznih območjih naše občine ter glede ureditve določenih cest, ki so v slabem in neurejenem stanju. Poleg tega je bilo tudi dosti govora o adaptaciji »Brunerjeve« hiše za nove prostore »Kašte«, ki se mora do konca junija izseliti iz sedanjih prostorov zaradi potreb železarnice. Več kritičnih pripomb je bilo tudi zaradi paviljona, ki stoji na polovico dograjen v bližini poslopja ŽIC in sedaj ni nikogar, ki bi to gradnjo na-

daljeval, čeprav je bilo govora na seji, da bo po vsej verjetnosti prirejen za namene obrti.

Tudi o proračunu, ki izkazuje primanjkljaj v višini približno 50 milijonov, so odborniki mnogo razpravljali. Rezultat razprave je bil ta, da bodo poskusili med letom manjko nadoknaditi na ta ali oni način, ali pa znižati izdatke in bodo pozneje z določenim rebalansom vsklajeni dohodki z izdatki. Vsekakor je to prvi proračun naše občine, v katerem niso izdatki izenačeni z dohodki.

Po končani razpravi sta oba zbora sprejela tako družbeni plan kakor tudi proračun.

V nadaljevanju so odborniki obravnavali predlog o notranji organizaciji, delov-

nih razmerjih in delitvi uprave ObLO Jesenice in ga tudi sprejeli. Prav tako so sprejeli z določenimi spremembami v samem tekstu odlok o stanarini, hišnih skladih za vzdrževanje hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v naši občini, odlok o podstanovalskih razmerjih in odlok o prenosu pravice oddajanja stanovanj v uporabo posameznikom na Železarno Jesenice in Komunalno podjetje Jesenice. Sprejeli so tudi odlok o ustanovitvi ter o sistematizaciji delovnih mest pravobranilstva s sedežem v Kranju za občine Kranj, Jesenice, Tržič, Radovljico in Škofjo Loko.

Na koncu sta oba zbora potrdila več imenovanj ter razrešitev v gospodarskih organizacijah, šolstvu, upravnih službi ObLO in družbenih organizacijah.

Železarski globus

ZDA - Druga največja železarska družba v ZDA, Bethlehem Steel Corp. bo zgradila v jeklarni Lackavanna dva konvertorja za žilavljenje s kisikom zmogljivosti po 200 ton. Ta dva konvertorja bosta nadomestila 14 SM peči od skupno 35 ter bosta pripravljena za obratovanje v razdobju 18 mesecev.

SOVJETSKA ZVEZA - Na plavžih železarnice v Magnitogorsku so povečali pritisk žrelnega plina od 1,0 na 1,5 atmosfere. S tem so dosegli zvišanje proizvodnje za 6,2 % ob istočasnem znižanju porabe koksa za 7,6 %.

OBLETNICA

Dne 17. aprila 1963 je poteklo leto dni, kar nas je nenadoma zapustil dobri mož in skrbni oče

JOŽE GAZVODA

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Družina Gazvoda

Lojze Likovič

Problem: pomanjkanje cinka

(nadaljevanje s 3. strani)

mora biti v korist proizvodnje brezpogojno izpolnjen. Delitev malice ne sme v nobenem primeru vplivati na izgubo delovnega časa kot je bilo to do sedaj.

DS je razpravljal tudi o novem sprejemu tov. G. M., vendar so člani DS me-

nili, da ga z ozirom na njegov odnos do dela ne sprejmejo v cevarno.

Osvojili so tudi predlog obratovodstva, da nagradijo tri člane mladinske brigade z ozirom na njihovo marljivost in prizadevanje pri delu s po 8000 dinarjev. Na seji je poročala o svojem delu tudi komisija za kadre cevarne, ki že dalj časa uspešno dela.

Člani DS EE pa so obravnavali tudi prekomerne zastoje na varilnih progah v zadnjem času zaradi menjav in popravil. Zadolžili so vse delovodje, da z boljšo organizacijo kolikor mogoče skrajšajo zastoje, ker bomo le tako lahko v naslednjih mesecih nadoknadili zamujeno.

ZELEZAR - Glasilo delovnega kolektiva Železarnice Jesenice - Ureja redakcijski odbor - Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Naslov: Uredništvo Železarnice, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 - Tisk CP - Gorenjski tisk

Znano je, da povzroča korozija ali rjavenje na raznih jeklenih izdelkih in napravah ogromno škodo, ki presega letno milijardne vsote. Zato je zanimivo, da je v indijskem glavnem mestu New Delhiju jeklen stolp, težak 6.000 kg in visok 7,6 metrov, ki je bil skovan v 4. stoletju naše ere in ga do danes rja praktično skoraj ni načela. Zato so se začeli strokovnjaki za antikorozijsko zaščito zanimati, kjer so vzroki za

„Nerjaveči“ jekleni stolp v New Delhiju

ta čuden pojav, ker je bilo malo verjetno, da bi bil ta stolp pred 1600 leti skovan iz nerjavečega jekla, ali pa tako skrbno antikorozijsko vzdrževan, da ne bi prišlo do močnejšega rjavenja.

Trije angleški strokovnjaki so se lotili te naloge. Ob upoštevanju vseh dejstev so prišli do zanimive ugotovitve, da bi pod enakimi pogoji

tehnični fejtlen

tudi danes takšen jeklen stolp, izdelan iz navadnega masovnega jekla, vzdržal prav tako 1600 let, ne da bi ga korozija bistveno poškodovala.

Vzroki za to ugotovitev so zanimivi. Že dalj časa je znano, da so do pričetka 19. stoletja bili večji jekleni kosi vedno dobro odporni proti koroziji, če so bili izpostavljeni samo atmosferskim vplivom, ker je bilo ozračje zaradi odsotnosti dimnih in žvepljenih plinov, ki nastanejo pri zgorevanju premoga, zelo čisto in manj primerno za nastanek korozije. Poleg tega so do polovice 19. stoletja zaščitili različne jeklene dele, ki so bili izpostavljeni močnemu vplivu korozije tako, da so jih še v vročem stanju skrbno premazali z različnimi olji ali mastmi. Ta premaz je skupaj z lahno oksidno skorjico, ki se je napravila na površini tvoril sijajno protikorozijsko zaščito. To lahko še danes ugotovimo na različnih jeklenih ograjah, ki se jih

Pregled doseženih neto osebnih dohodkov na 1 plačano uro

Ekonomska enota	planirano	Doseženo	
		marec	
vodstvo topilnic	257.78	269.73	265.70
visoke peči	157.50	176.00	158.92
martinarna	173.88	185.04	176.88
nabir. st. železa na haldi	130.50	103.16	121.54
elektro peč	181.53	239.11	243.16
šamotarna	144.72	151.88	149.84
livarne	159.18	222.07	218.38
Ø topilnic	165.92	187.72	179.29
vodstvo valjarn	244.58	248.37	245.72
javornik I	164.43	172.76	161.77
javornik II	158.67	194.74	176.12
valjarna 2400	166.35	182.05	167.88
žična valjarna	168.48	191.38	172.83
jeklovlek	151.17	215.69	180.83
odprema Javornik	154.67	184.16	177.48
strugarna valjev	165.31	185.99	183.39
Ø valjarn	163.10	185.47	170.15
vodstvo predelov. obratov	257.79	294.77	286.92
hladna valj. - žičarna	160.23	183.31	176.80
cevarna	148.64	155.73	177.02
žebljarna	142.09	195.62	173.06
elektrodni oddelek	125.97	187.68	201.15
Ø predelov. obratov	151.24	181.77	180.10
vodstvo stroj. en. obratov	261.41	262.94	274.03
vodstvo vzdrževanja	209.45	215.28	223.49
mehanična delavnica	159.28	191.22	183.92
konstrukcijska delavnica	156.88	190.35	181.11
elektro delavnica	160.67	192.43	190.07
gradbeni oddelek	156.50	207.04	193.57
vzdrževanje Javornik	160.17	196.89	198.92
promet	152.96	150.53	148.17
transport	133.76	171.98	176.28
vod. energ. in energ. gosp.	184.74	214.94	206.71
elektro in topl. energija	176.34	201.55	194.18
plinska in vodna energ.	185.55	223.42	214.57
plinski generatorji	163.77	191.96	185.63
Ø strojno energ. obratov	157.81	185.98	182.13
upravne službe	178.14	217.49	194.97
OTK-R	172.99	212.03	194.70
projektivni biro	203.61	328.21	254.44
pripravniki	152.83	186.05	171.37
Ø Železarna	161.42	189.78	180.00

HL. VALJARNA-ZICARNA obratovala oba Bulldog stroja. V torek 16. aprila je prišlo najmanj deset dni pa grob v jutranjih urah do večje vleke. Reduktorju je počilo tudi ohišje in bodo v naši konstrukcijski delavnici izdelali prizadeta proizvodnja, saj novo ohišje, ki ne bo lito kot najmanj teden dni ne bosta sedanje, ampak varjeno.

pogosto dotikamo z roko, kar ima za posledico, da se zaradi vpliva mastne kože na oksidni sloj na površini ograje tvori zaščitni sloj, ki sorazmerno dobro ščiti pred napadi korozije.

Za jekleni stolp v New Delhiju je znano, da je bil iz verskih razlogov vedno znova prevlečen s tanko plastjo masti. Če pri tem upoštevamo tudi dejstvo, da je bilo še do sredine preteklega stoletja ozračje zelo čisto in praktično brez škodljivih dimnih plinov, potem postane tudi jasno, zakaj je tako dolgo zdržal, ne da bi močnejše zarjavljal. Pri tem so napravili še primerjavo hitrosti korozije na stari tračnici iz Bessemerjevega jekla in ugotovili, da bi pod takšnimi pogoji zarjavljal jeklen stolp, podoben temu iz New Delhija v 3.000 do 4.000 letih v debelini 1 milimetra.

Iz vseh teh vzrokov so postavili vsi trije angleški strokovnjaki logično ugotovitev, da je minimalna korozija na tem indijskem stebru v razdobju 1.600 let posledica čistega ozračja in občasnega mazanja z mastjo, ne pa da bi bil izdelan iz nerjavečega jekla.

K.